

Rekommendation om samarbete mellan ungdomsverkstäder och sysselsättningstjänster i anknytning till skötseln av sysselsättningen bland unga

Bästa aktörer i kommunerna och sysselsättningsområdena

Det är vår gemensamma uppgift att stödja sysselsättningen bland unga och detta kräver samarbete mellan olika aktörer. Även om arbets- och näringsministeriet (ANM) ansvarar för den totala styrningen av arbetskraftsservicen har även undervisnings- och kulturministeriet (UKM) en viktig roll när det gäller att utveckla välbefinnandet och kompetensen bland unga. Undervisnings- och kulturministeriet har långsiktigt utvecklat och stött verkstadsverksamhet för unga. Genom detta brev vill ministeriet lyfta fram hur verkstadsverksamheten för unga kan stödja kommunernas sysselsättningstjänster och stärka de ungas möjligheter att komma in på utbildning och in i arbetslivet. Verkstadsverksamheten för unga är redan en viktig del av de ungas stödnätverk i många kommuner. Nu när sysselsättningstjänsterna övergår till kommunerna är det ett bra tillfälle att stärka samarbetet och säkerställa att de unga får det stöd de behöver, i rätt tid och på ett smidigt sätt.

I verkstadsverksamheten för unga stärks och stöds de ungas livskontroll och arbetslivsfärdigheter genom att erbjuda övergripande och personlig träning och meningsfull sysselsättning. Ungdomsverkstäderna fungerar som träningsgemenskaper vars mål är att stödja välbefinnande, identifiera kompetens och vägleda de unga till utbildning och arbete. Träningen är målinriktad och skräddarsydd efter individernas behov, och den fokuserar på att utveckla färdigheterna och kompetensen.

I kommunerna kan ungdomsverkstäderna bidra avsevärt till att stödja de riksomfattande målen för främjande av sysselsättningen. Verkstäderna kan komplettera kommunernas offentliga arbetskraftsservice genom att erbjuda **annan service som förbättrar den arbetssökandes kompetens, arbetsmarknadsfärdigheter och arbets- och funktionsförmåga** och som avtalats i sysselsättningsplanen (380/2023 8 § & 38 §).

Ungdomsverkstäderna stöder de riksomfattande målen till exempel genom att

- erbjuda tjänster på finska och svenska utifrån behoven i regionen och säkerställa att alla unga får likvärdigt och jämlikt stöd.
- fokusera särskilt på unga som behöver stöd och hjälp för att få sysselsättning genom att erbjuda dem skräddarsydda möjligheter att utveckla sin kompetens och sådana färdigheter som främjar sysselsättning.
- erbjuda effektiva personliga tjänster, vägledning och träning som hjälper de unga att få sysselsättning snabbare och på längre sikt, vilket minskar förmånsutgifterna.
- samarbeta med andra aktörer i regionen, som företag och läroanstalter, och på detta sätt stärka regionens livskraft och skapa nya sysselsättningsmöjligheter.

Ett bra exempel på samarbete mellan en ungdomsverkstad och ett sysselsättningsområde är en arbetlivsträning för unga framtagna i Seinäjoki. Den ligger på gränsen mellan arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte och arbetsprövningen. Genom träningen utvecklas de ungas studie- och arbetslivsfärdigheter på ett övergripande sätt. Träningen genomförs i form av aktiv verkstadsverksamhet i grupp där deltagarna förbereds för arbetsprövning eller studier. Deltagarna får individuellt stöd och vägledning för att planera den egna karriär- och utbildningsvägen. De unga kan delta i träningen 2–4 dagar i veckan under ungefär ett halvårs tid utifrån deras behov. Under träningen stärks de ungas arbetslivsfärdigheter och delaktighet genom konstbaserad verksamhet. Under träningen får de unga också lära känna utbildningssystemet och utbildningsformerna och göra besök vid läroanstalter. De unga får hjälp med att utarbeta arbetssökningsdokument och lära känna de olika arbetssökningskanalerna. De ungas välbefinnande stöds bland annat genom att de får ta del av de tillgängliga stödtjänsterna och dessutom fästs uppmärksamhet vid exempelvis de ungas sömn, kost och motion. De unga hänvisas i regel till träningen via egenhandledarna inom TyöLakeus, och träningen registreras då som en annan sysselsättningsfrämjande åtgärd i deras sysselsättningsplan. Det innebär att de unga även är berättigade till arbetslöshetsförmåner.

Kommunförbundet ordnade webbevenemang under namnet Tuumaustunti tillsammans med Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry 19.11.2024 och 18.3.2025. Vid evenemangen gick man igenom god praxis och andra funderingar relaterade till AN24-reformen och ungdomsverkstädernas roll som stöd för sysselsättningstjänsterna. Materialen från evenemang finns på Kommunförbundets webbplats under Aiemmat tilaisuudet: <https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/tyollisyys/te-palvelut-2024-uudistus/infotilaisuudet>. Materialet hittas också på www.kuntaliitto.fi via sökfunktionen med sökordet nuorten työpajatoiminta. Kommunförbundet utarbetar också annat material som stöd för att bygga upp samarbete.

Undervisnings- och kulturministeriet rekommenderar samarbete starkt. Genom att hänvisa arbetslösa unga till ungdomsverkstädernas träning som ökar sysselsättningen kan kommunen erbjuda unga skraddarsydd, ändamålsenlig närservice. För att bedriva samarbete förutsätts gemensamma överenskommelser och vid behov gemensam utveckling mellan de kommunala sysselsättningstjänsterna och ungdomsverkstäderna. Med det bidrag som vi delar ut till ungdomsverkstäder går det inte att producera träningstjänster som hör till de kommunala sysselsättningstjänsternas ansvar (380/2023 53 §).

Med vänlig hälsning

Henni Axelin, direktör, undervisnings- och kulturministeriet

Mer information:

- Rätt till statsbidrag för ungdomsverkstäder och projektunderstöd för ungdomsverkstäder: Anu Mäkinen, specialsakkunnig, foramn.efternamn@gov.fi.
- Innehåll i Seinäjoki stads arbetslivsträning för unga: Piia Lampinen, projektledare, foramn.efternamn@seinajoki.fi
- Kommunförbundets material som underlättar samarbete: Elsa Mantere, specialsakkunnig inom motions-, idrotts- och ungdomsfrågor, foramn.efternamn@kuntaliitto.fi